

ind her, saaledes at Ungdommen dernede har maattet gennemgaa den lange Militærtjeneste i en Tid, hvor Ungdommen ellers forbereder sig til sin Gerning. Det er ikke blot det ærede Medlem Hr. Nis Nissen, der har tjent i 7 Aar og 2 Maaneder som Soldat, men det har mange hos os gjort. Mange har uafbrudt tjent i 6—7 Aar, og de ældre Mandskaber har foruden de 6—7 Aars Tjeneste — 2—3 Aars Garnisonstjeneste, 4 Aars Krigstjeneste — gennemgaaet forskellige Manøvrer. Naar det ærede Medlem Hr. Pinstrup og andre har fremhævet, hvor vanskeligt stillet de unge Landmænd, som under Højkonjunktoren har købt Ejendomme, er her i det gamle Land, vil jeg bede dem huske paa, at de unge Mænd dernede, som i deres Ungdomstid har maattet gennemgaa den langvarige Soldatertjeneste, har været ganske anderledes daarlige forberedt til at overtage og drive Ejendomme ved Krigens Afslutning da de i forholdsvis større Tal har maattet overtage Ejendomme. Dertil kommer saa Kapitaltabene under Krigen, at disse unge Mænd, for saa vidt de ved Arv, ved Opsparing eller paa anden Maade ved Krigens Udbrud raadede over Kapital til at gøre sig selvstændige for, paa Grund af Markfaldet saa godt som fuldstændig mistede denne. De begyndte i en Optimisme, der var forstaaelig straks efter Genforeningen, deres Arbejde under langt vanskeligere Forhold end de unge heroppe. At der heraf kan opstaa Bitterhed og blive Jordbund for en Agitation som den, der nu drives dernede, tror jeg, man maa kunne forstaa.

Der er udtalt Anerkendelse af, hvad Regering og Rigsdag har gjort i forskellige Retninger for at afbøde Vanskeligheder dernede. Der er særlig henpeget paa Statsgarantien for Sønderjyllands Kreditforeninger, den sønderjydske Laanekasses Genoprettelse, de 9 Mill. Kr. plus en Million senere i Henhold til Realkreditkommissionens Forslag. Alt dette har jo bidraget til at mildne Vanskelighederne en Del, men det har selvfølgelig ikke kunnet afhjælpe dem alle. Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen henviste ogsaa i Gaar til en Sparekassestatistik, der var glædelig, fordi det havde vist sig, at Sparekasseindskuddene dernede i de sidste 17 Maaneder er vokset med 5 336 000 Kr.; selv om man maa gaa ud fra, at halvanden Million defaf nærmest er overflyttet fra Banker, som der er opstaaet Uro omkring, er der dog en Stigning, som er værd at agte paa. Tager man ogsaa Hensyn til de 9 Mill. Kr., som er stillet til Sparekassernes Raadighed, er vi

dermed naaet op til en samlet Sparekassekapital paa 50 Mill. Kr. Men i 1914 raadede de samme Sparekasser over Indskud til et samlet Beløb af 90 Mill. Kr., saa der er jo endnu et Minus paa 40 Mill. Kr., som savnes i Omsætningen. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at hvad der trænges til, er ikke saa meget mere Kapital som billigere Kapital, en Omlægning af Kapitalen. Det kan paavises, at de 9 Mill. Kr., som er kommet ned til Sønderjylland, er anvendt for det meste til Indløsning af dyre Banklaan, og de ligger jo allerede paa ny her i København, men de har gjort deres Virkning, idet Rentefoden for disse 9 Mill. Kr. Landbrugskapital er blevet sat betydelig ned, hvad der har medført en Lettelse. Jeg mener, at der ligger stadig en Opgave i dette at faa Gælden omlagt, saa at man i Sønderjylland kan komme ned paa samme Rentefod som i det øvrige Land. Det er med Rette fremhævet fra flere Sider, at endnu stadig ligger Bankrenten betydelig højere, og jeg vil indtrængende henstille til den højtærede Finansminister at tage under Overvejelse, om det ikke er muligt ved Indgreb fra Finansstyrelsens Side at hjælpe til at faa Bankrenten ned paa samme Niveau i Sønderjylland som i det øvrige Land. Det er blevet fremhævet her i Gaar, og jeg vil gerne her gentage det, at det jo er meget urigtigt, naar man vil opfatte den sønderjydske Krise som en rent lokal Krise, den er en Del af den almindelige danske og den almindelige europæiske Krise, kun skærpet paa Grund af de særlige Forhold, vi har dernede. Jeg har her Regnskabet for 12 Gaarde omkring Aabenraa, Gaarde, som drives af dygtige Landmænd, der har en udmærket Regnskabsfører, og det er et detailleret, i enhver Henseende paalideligt Regnskab, der er ført. Det er interessant her at se, hvilke Tab Krisen har paaført Landmændene der i det sidste Aar. Paa disse 12 Gaarde var der en gennemsnitlig Landbrugskapital af 103 837 Kr., og den gennemsnitlige Gæld var 55 664 Kr. den 1. Maj 1925. Der var en gennemsnitlig Formue af 48 173 Kr. Men sammenligner man nu dette med Tilstanden 1. Maj 1926, var der paa de samme Gaarde en gennemsnitlig Landbrugskapital af 100 632 Kr., og der var en Gæld paa 61 670 Kr., det vil altsaa sige en Formue af 38 962 Kr. Gennemgaaende var der altsaa paa hver af disse Gaarde et Formuetab af 9 211 Kr. i Aaret fra 1. Maj 1925 til 1. Maj 1926. Det varierede selvfølgelig; en enkelt Gaard havde et Overskud af 1 552 Kr., og den Gaard, der mødte med det største Under-